

8015 / 1942

Förslag till uttalande.

Kongressen konstaterar med tillfredsställelse att de av statsmakterna förra året gjorda utfästelserna i fråga om rationaliseringens tempo infriats och förväntar att största möjliga varsamhet vid rationaliserings- och besparingsåtgärdernas genomförande även för framtiden vinner tillämpning.

I fråga om tidigare redovisad arbetslöshet bland folkskolans lärare kan visserligen en skenbar förbättring av läget konstateras, sammanhängande främst med inkallelserna till försvarsberedskap. Arbetslöshets~~shotet~~ kvarstår dock oförändrat och beräknas vid militärinkallelsernas upphörande drabba mellan 600 och 700 folkskollärare. Att myndigheterna under sådana omständigheter föranstaltat om intagning av elever vid seminarierna redan i år inger kongressen oro för framtiden, allra helst som den officiellt beräknade **lärararbetslösheten**, i den mån kriget upphör, kommer att framträda mot slutet av rationaliseringens femårsperiod samtidigt som lärarexaminationen ökas. Kongressen hävdar den bestående uppfattningen att ingen elevintagning i år borde ha ägt rum.

De icke ordinarie folkskollärarnas anställnings- och befodringsförhållanden måste av kongressen betecknas såsom bekymmersamma. Tendensen att upprätthålla lärartjänster med icke ordinarie lärare har tilltagit i oroväckande grad. Drygt 15 procent av samtliga manliga folkskollärare innehar för närvarande förordnande som icke ordinarie lärare. Tjänstetiden i icke ordinarie ställning har under de senaste 20 åren mer än fördubblats och enligt en av förbundsstyrelsen under våren företagen undersökning hade inte mindre än 140 icke ordinarie lärare en tjänstetid av 10 år och därutöver. Av dessa siffror framgår att folkskollärarnas befodringsförhållanden är synnerligen otillfredsställande och påkallar enligt kongressens mening statsmakternas omedelbara uppmärksamhet.

Kongressen hävdar att, intill dess arbetslösheten blivit hävd och befodringsförhållandena rationaliserats, temporära åtgärder bör vidtas för att lätta trycket för de icke ordinarie folkskollärarna. Därvid bör i första hand äldre icke ordinarie folkskollärare genom statliga åtgärder beredas möjlighet till ordinarie anställ-

ning. De redan existerande lärarförmedlingarna bör utbyggas och skolstyrelserna åläggas att vid behov vända sig till dessa förmedlingar. Kongressen vill slutligen framhålla att värnpliktstjänstgöring bör få räknas som merit, så att inte, som förhållandena nu är, värnpliktsskyldiga lärare kommer i missgynnad ställning gentemot värnpliktsbefriade.